

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

ПЕТТИ ОДДЕЛ

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

(Жалба бр. 14260/03)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

19 Јуни 2008

Оваа пресуда ќе стане конечна во согласност со условите предвидени во член 44 став 2 од Конвенцијата. Истата може да биде предмет на редакциски измени.

Напомена: *Македонскиот превод на текстот на одлуката на Европскиот суд за човекови права е исклучиво информативен и од него не произлегуваат никакви права и/или обврски. Единствено официјалниот текст на одлуката на Европскиот суд за човекови права на англиски и/или француски јазик, објавена од страна на Судот е автентичен и се смета за оригинал. Не е дозволено објавување на овој превод на било каков начин без претходна дозвола од страна на Министерството за правда на Република Македонија, освен во случај доколку се користи за информирање.*

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Во предметот Ѓозев против Република Македонија,
Европскиот суд за човекови права (Петти оддел), Судскиот совет заседавајќи во состав:

Peer Lorenzen, *Претседател*,
Rait Maruste,
Karel Jungwiert,
Volodymyr Butkevych,
Renate Jaeger,
Isabelle Berro-Lefèvre,
Mirjana Lazarova Trajkovska, *судии членови на советот*,
и Claudia Westerdiek, *Секретар на одделот*,

На затворена седница на 27 Мај 2008 година,

ја донесе следнава пресуда, усвоена на истиот датум:

ПОСТАПКА

1. Постапката започна со жалба (бр.14260/03) против Република Македонија, поднесена до Судот врз основа на член 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи (“Конвенција“) од страна на македонскиот државјанин, г-дин Кирил Ѓозев (“Апликант“), на 14 Април 2003 година.
2. Жалителот беше застапуван од г-ѓа Т.Дедејска, адвокат од Струмица. Владата на Република Македонија (“Владата“) беше застапувана од нејзиниот Агент, г-ѓа Радица Лазареска Геровска.

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

3. На 29 Март 2006 година, Судот одлучи да ја комуницира жалбата во врска со должината на постапката. Применувајќи го членот 29 став 3 од Конвенцијата, тој одлучи едновремено да одлучува за допуштеноста и основаноста на жалбата.

ФАКТИ

ОКОЛНОСТИ НА СЛУЧАЈОТ

4. Жалителот е роден во 1935 година и живее во Радовиш.

5. На 25 Декември 1984 година, Жалителот поднел тужба за надомест на штета против неговиот работодавач за неиплатени плати, превоз и хранарина и надоместок за годишен одмор, за периодот помеѓу 24 Јуни и 31 Декември 1983 година. Во текот на овој период, тој бил привремено ангажиран на различни должности во сектор за градба во Ирак.

6. На 17 Септември 1987 година, тогашниот Основен суд на здружен труд Штип, делумно го усвоил тужбеното барање на Жалителот. На 9 Декември 1987 година, тогашниот Суд на здружен труд на Македонија, Скопје, ја прифатил жалбата на странките и го вратил предметот на повторно одлучување.

7. На 19 Ноември 1991 година, тогашниот Основен суд на здружен труд Штип, делумно го усвоил тужбеното барање на жалителот и му наложил на работодавачот да му ја исплати сумата која му ја должи. На 12 Мај 1992 година, тогашниот Окружен суд во Штип, ја поништил одлуката и предметот го вратил на повторно одлучување на првостепениот суд.

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

8. На 28 Април 1994 година, тогашниот *Општински суд во Радовиш*, го отфрлил тужбеното барање на Жалителот. Оваа одлука била укината од тогашниот Окружен суд Штип, со решение од 12 Јануари 1995 година.

9. На 26 Декември 1995 година, тогашниот Општински суд во Радовиш го отфрилил тужбеното барање на Жалителот. На 7 Ноември 1996 година Апелациониот суд во Штип ја уважил жалбата на Жалителот и го вратил предметот на повторно одлучување. Апелациониот суд утврдил дека, понискиот суд не се придржувал кон неговите претходни дадени напатствија.

10. Расправата закажана за 28 Октомври 1997 година била одложена заради отсуство на неговиот застапник кој не бил уредно повикан, наспроти присуството на Жалителот.

11. На 10 Ноември 1997 година, Основниот суд во Радовиш (“првостепениот суд“) го одбил тужбеното барање на Жалителот. Тој утврдил дека, исплатите биле во согласност внатрешните регулативи на работодавачот. Исто така утврдил дека, сите четири вешти наоди кои биле направени за цел на постапката биле неконзистентни и неправилни.

12. На 20 Април 1999 година, Апелациониот суд во Штип ја уважил жалбата на Жалителот и одредил повторно судење. Тој исто така наложил да се направи ново вештачење од друго вешто лице.

13. На 13 Април 2000 година другото вешто лице доставило свој наод и мислење, одредувајќи го точниот износ на сумата која треба да му се исплати на Жалителот.

14. На 15 Мај 2000 година, првостепениот суд одлучил делумно во корист на Жалителот. Апелациониот суд во Штип го оддолжил донесувањето на својата одлука до 24 Јануари 2001 година.

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

15. На 22 Мај 2003 година првостепениот суд делумно го уважил тужбеното барање на Жалителот. Износите биле определени во странска и домашна валута. На 26 Декември 2003 година, Апелациониот суд во Штип ја уважил жалбата на работодавачот и ја укинал одлуката на првостепениот суд, по однос на определната камата. Остатокот на одлуката бил потврден.

16. На 4 Март 2003 година, првостепениот суд ја отфрлил како недозволена ревизијата на работодавачот, заради тоа што, вредноста на спорот била под законскиот утврдениот праг.

17. На 18 Мај 2004 година, Јавниот обвинител поднел до Врховниот суд барање за заштита на законитоста, со образложение дека доделениот износ во домашна валута била погрешно пресметан. На 26 Февруари 2005 година, Врховниот суд го прифатил барањето и ги укинал пониските судски одлуки.

18. На 22 Декември 2005 година, постапката започнала одново пред првостепениот суд. На 2 Февруари 2006 година, постапката била прекината заради отворање на стечајна постапка против работодавачот. Откако Жалителот, неуспешно барал неговото барање да биде прифатено во стечајната постапка, побарал од првостепениот суд да започне нова дополнителна постапката.

19. На 23 Февруари 2006 година првостепениот суд се огласил како месно ненадлежен да решава по предметот на Жалителот.

20. На 5 Октомври 2006 година, Основниот суд во Струмица го прифатил тужбеното барање на Жалителот во основната постапка (парницата). На 6 Ноември 2006 година, работодавачот ја обжалил одлуката пред Апелациониот суд во Штип. Предметот е сеуште нерешен пред овој суд.

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

21. Помеѓу Ноември 2002 и Март 2005 година, Жалителот барал од Претседателот на првостепениот суд, од Народниот правобранител и од Претседателот на Судскиот совет да ги забрзаат постапувањата.

РЕЛЕВАНТНО ДОМАШНО ЗАКОНОДАВСТВО

Закон за граѓанска постапка од 1998 година (“Законот од 1998“)

22. Член 10 од Законот од 1998 предвидува, *inter alia*, дека судовите биле должни да ги превземаат процесните дејствија без несоодветни оддолжувања и економичност како и да се спречи секакво настојување на злоупотреба на правата од страна на странките, кои им ги дозволува законот.

23. Член 408 предвидува, *inter alia*, дека, судот ќе ја има во предвид потребата од решавање на работните спорови во итна постапка.

Законот за парнична постапка од 2005 година (“Законот од 2005“)

24. Член 351 став 3 од Законот од 2005, предвидува дека, кога на седница на советот ќе се утврди дека пресудата против која е изјавена жалба се заснова на суштествена повода на одредбита на парничната постапка или на погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, а пресудата веќе еднаш била укината, второстепениот суд ќе закаже расправа и мериторно ќе одлучи.

Законот за судови од 2006 година

24. Членот 35 став 1 точка 6 од Законот за судови од 2006 година, предвидува дека, “Врховниот суд е надлежен да одлучува по барањата за повреда на правото на судење во разумен рок, во постапките утврдени со закон“.

25. Членот 36 од Законот за судови од 2006 година, предвидува дека, “Странката која смета дека надлежниот суд го повредил правото на судење во

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

разумен рок, има право да поднесе барање за заштита на правото на судење во разумен рок до непосредно повисокио суд. Непосредно повисокиот суд постапува по барањето во рок од шест месеци од неговото поднесување и одлучува дали понискиот го повредил правото на судење во разумен рок. Ако повисокиот суд утврди повреда на правото за судење во разумен рок со решението ќе досуди праведен надоместок за подносителот на барањето. Правичниот надоместок паѓа на товар на Судскио буџет.

26. Законот од 2006 стапил во сила на 1 Јануари 2007 година.

ПРАВО

1. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕНОТ 6 СТАВ 1 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

27. Жалителот се жалел дека должината на постапката не била соодветна со барањето за судење во “разумен рок“ и дека, домашните судови не биле непристрасни, со образложение дека Апелациониот суд го враќал на повторно одлучување предметот во врска со основаноста. Тој се повикува на членот 6 став 1 од Конвенцијата, кој е соодветен во таа смисла и кој утврдува:

“Во определувањето на своите права и обврски..., секој има право на фер...судење во разумно време од страна на независен и непристрасен суд...”

1. Наводна повреда на критериумот за “судење во разумен рок“

А. Допуштеност

28. Владата упати на Законот од 2006, кој предвидува посебно создаден правен лек во правец на решавање на проблемот со должината на постапките.

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

29. Жалителот не даде коментар за ова прашање.

30. Судот смета дека, Владините образложенија треба да се разгледуваат како одговор за неисцрпувањето на домашните правни лекови.

31. Во тој контекст, Судот потсетува дека, смислата на правилото на исцрпување содржано во членот 35 став 1 од Конвенцијата е, да им се овозможи на државите-договорнички да превенира или можност за правото на заштита од наводните повреди да бидат изнесни пред нив, пред овие наводи да бидат доставени до Судот (види, *Selmouni v. France* [GC], бр. 25803/94, § 74, ECHR 1999-IV). Ова правило се темели на претпоставката, рефелектирана во членот 13 до Конвенцијата – со кој има блиски сличности – дека има ефикасен правен лек кој може да се искористи во поглед на наводната повреда, во домашниот систем (види, *Kudła v. Poland* [GC], бр. 30210/96, § 152, ECHR 2000-XI).

32. Понатаму, во контекст на членот 13 од Конвенцијата, во пресудата на случајот *Kudła*, Судот е на став дека правните лекови, расположиви за тужителите на домашно ниво, за подигнување на жалби во врска со должината на постапките, се “ефективни“, доколку тие ја превенираат наводната повреда или нејзиниот континуитет, или пак, предвидуваат соодветни обесштетувања за одредена повреда која е веќе сторена.

33. Проценката за тоа дали домашните правни лекови биле исцрпени вообичаено се следи од аспект на датумот кога жалбата била поднесена пред Судот. Но, ова правило е предмет на исклучоци, кои можат да бидат оправдани во посебните околности на секој од предметите (види, *Baumann v. France*, бр. 33592/96, § 47, 22 May 2001 и *Brusco v. Italy* (dec.), бр. 69789/01, ECHR 2001-IX). Особено, Судот отстапи од ова генерално правило во случаите против Полска, Хрватска и Словачка во врска со правните лекови против прекумерната должина на постапките (види, *Michalak v. Poland* (dec.),

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

бр. 24549/03, § 36, 1 Март 2005; *Nogolica v. Croatia* (dec.), бр. 77784/01, ECHR 2002-VIII, *Andrášik and Others v. Slovakia* (dec.), nos. 57984/00, 60226/00, 60237/00, 60242/00, 60679/00, 60680/00 и 68563/01, ECHR 2002-IX).

34. Во конкретниот предмет, во периодот кога Жалителот ја поднел неговата жалба до Судот, тој немал на располагање ефективен правен лек во позитивното право во Република Македонија, во поглед на решавањето на проблемот за должината на постапките (види, *Atanasovic and Others v. Republic of Macedonia*, бр. 13886/02, § 47, 22 Декември 2005 and *Kostovska v. Republic of Macedonia*, бр. 44353/02, § 53, 15 Јуни 2006). Правното средство за прекумерната должина на постапката е воведено со Законот за судови 2006 година кој што започна со примена на 1. Јануари 2007 година. Жалителот не го искористил тоа правно средство.

35. Судот забележува дека, прво, членот 36 од Законот за судови од 2006 година, предвидува правен лек за обесштетување – барање за правичен надомест – преку кој на странките доклку тоа е соодветно може да им се додели правичен надоместок за претрпена нематеријална и материјална штета. Правниот лек за обесштетување е без сомнение, соодветен начин на обесштетување на повредите кои биле направени (види *Scordino v. Italy (no. 1)* [GC], no. 36813/97, § 187, ECHR 2006; *Mifsud v. France* (dec.), no. 57220/00, § 17, 11 September 2002; *Kudła*, §§ 158 and 159, cited above).

36. Судот понатаму смета дека изразот “судот постапува по барањето за разумен рок, во рок од 6 месеци“, потикнува различни толкувања (see, *mutatis mutandis*, *Horvat v. Croatia*, no. 51585/99, § 43, ECHR 2001-VIII). Тоа остава простор за шпекулации дали постапката по соодветното барање треба да биде завршена во тој рок. Иако, Судот прифаќа дека законите, неможе да бидат апсолутно прецизни и дека толкувањето и примената на тие одредби зависи од праксата (види, *mutatis mutandis*, *Kokkinakis v. Greece*, judgment of 25 May 1993, Series A no. 260-A, p. 19, § 40), останува фактот дека нема донесено

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ниту една судска одлука иако изминаа повеќе од 12 месеци има изминато од воведувањето на овој правен лек. Отсуството на било каква домашна судска пракса ја потврдува оваа двосмисленост.

37. Конечно, спротивно на Словенските, Полските и Италијанските закони кои содржат преодни одредби во врска со случаите кои се наоѓаат пред Судот (види, *Grzinčič v. Slovenia*, no. 26867/02, § 48, ECHR 2007; *Michalak*, § 20, cited above and *Brusco v. Italy*, (dec.), no. 69789/01, ECHR 2001-IX), Законот за судови од 2006 година, не содржи одредби со кои може експлицитно да се подведат по домашна јурисдикција жалбите кои се наоѓаат пред Судот, без оглед на тоа дали тие се сеуште нерешени на домашно ниво.

38. Имајќи во предвид дека, предметот е сеуште нерешен пред домашните судови повеќе од 22 години пред да стапи во сила правниот лек од Законот за судови од 2006 година и сеуште не е одлучено, и дека Владата не достави било каков доказ за ефективноста на правниот лек во предметите како што е овој, Судот смета дека, би било несоодветно од Жалителот да се бара да го искористи овој правен лек.

39. Наспроти ваква позадина, оваа жалба неможе да биде прогласена за недопуштена заради неисцрпувањето на домашните правни лекови во смисла на член 35 од Конвенцијата. Спрема тоа, Владините образложенија мора да бидат отфрлени. Судот исто така смета дека, жалбата не е недопуштена по други основи. Заради тоа, мора да биде прогласена за допуштена.

В. Основаност

1. Поднесоци на странките

40. Владата наведе дека, предметот бил од сложена фактичка природа кој налагал бројни вештачења и разгледување на обемна документација. Тие

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

изајвија дека, бројни фактори влијаеле на должината на спорната постапка, имено, отварањето на стечајната постапка против работодавачот; реформите во правосудниот систем, особено помеѓу 1987 и 1991 година; распадот на Федерацијата Југославија и монетарната независност на тужената држава. Додека бројот на повторувања на постапката не бил ограничен според тогашниот закон, новиот Закон предвидува дека, под одредени околности, Апелациониот суд може мериторно да одлучи, наместо да го врати предметот на повторно одлучување.

41. Во поглед на однесувањето на Жалителот, Владата изјави дека, тој самиот предизвикал процедурални оддолжувања барајќи вештачења и одложување на неколку расправи, вклучувајќи ја и расправата од 28 Октомври 1997 година. Искористувањето на расположивите правни лекови од страна на странките придонело, исто така на должината на постапката.

42. Во врска со однесувањето на домашните судови, Владата спореше дека, судовите решавале по предметот на Жалителот со должно внимание и дека, закажаните расправи биле одржувани без било какво попречување и одложувања. Повеќе од 15 одлуки биле донесени во текот на постапката. Укинувањето на првостепените судски одлуки, не укажува на фактот дека на Жалителот не му било овозможено правично судење, тоа било потребно за правилна оцена и испитување на доказите од страна на домашните судови.

43. Жалителот не се согласи со Владата во врска со тврдењето дека, тој придонел за должината на постапката преку неприсуството на некои расправи, бидејќи не биле доставени соодветни докази кои би ги поткрепиле тие наводи. Неговото неприсуство на расправите, на кои реферирала Владата, не би можеле да му се припише како негова вина. Тој остана на ставот дека првостепениот суд одредил пет вештачења кои што се одразиле на должината на постапките. Тој понатаму спореше дека судовите требале да обнат посебно внимание со оглед на тоа дека работодавецот паднал во

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

стечај, факт кој би можел да наштети на ефективноста на неговото побарување.

44. Тој понатаму изјави дека бројните повторувања на постапката, неуредното судско повикување на странките, бројот на вештачењата и неодговорното однесување на судиите кои биле вклучени во овој процес, не ја ослободува од одговорност државата во врска со должината на постапката. Тој заклучи дека целокупната должина на постапката е прекумерна, особено во тоа дека сеуште, нема правосилна одлука и по истекот на 23 години. Фактот дека неговиот предмет бил од областа на работните спорови, налагал посебно должно внимание од страна на домашните судови.

2. Оценка на Судот

46. Судот забележува дека, постапките започнале на 25 Декември 1984 година, кога Жалителот го поднел своето тужбено побарување пред првостепениот суд. Сепак, периодот кој потпаѓа под надлежност на Судот не започнува на таа дата, туку на 10 Април 1997 година, кога Конвенцијата стапила на сила за Република Македонија (види, *Lickov v. the Republic of Macedonia*, no. 38202/02, § 21, 28 September 2006).

45. Ценејќи ја разумноста на периодот изминат по овој датум, мора да се води сметка за постапките од страна на држава, од 10 Април 1997 година (види, *Styranowski v. Poland*, no. 28616/95, § 46, ECHR 1998-VIII and *Foti and Others v. Italy*, judgment of 10 December 1982, Series A no. 56, p. 18, § 53). Во врска со ова, Судот забележува дека, до времето на стапување на сила на Конвенцијата во Република Македонија, постапката веќе траела 12 години, 3 месеци и 16 дена во две судски инстанци. Последна одлука донесена во тој период е одлуката на Апелациониот суд во Штип од 7 Ноември 1996 година.

46. Оспорената постапка не е сеуште завршена бидејќи Апелациониот суд во Штип сеуште не одлучил по поднесената жалба од работодавачот на 6

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Ноември 2006 година. Постапката трае повеќе од 23 години, од кои 11 години потпаѓаат во временска надлежност на Судот.

47. Судот повторува дека, разумноста на должината на постапките мора да се оценува во светло на околностите на предметот и во поглед на следните критериуми: сложеност на предметот, однесувањето на Апликанто и релевантните домашни органи и кој бил засегнатиот интерес на Жалителот во спорот (види, *Markoski v. the Republic of Macedonia*, no. 22928/03, § 32, 2 November 2006, и повикувањата дадени во предметот).

48. Судот забележува дека, двата домашни закони (види, член 408 од Законот од 1998 и Судската пракса (види, *Ziberi v. the former Yugoslav Republic of Macedonia*, cited above, § 47), утврдуваат дека работните спорови треба да се процесуираат со посебно внимание. Во контекст на работните спорови, непрекинатиот период од преку 23 години од кој 11 години потпаѓаат под времена надлежност на Судот, би потпаднал под барањето за судење во разумен рок согласно член 6, само под исклучителни околности.

49. Во конкретниот предмет, прекумерната должина на постапката воглавно е последица на неколкукратното повторувањето на постапката (види, *Ziberi v. the Republic of Macedonia*, no. 27866/02, § 46, 5 July 2007). Во седум наврати во предметот имало повторно судење, три од нив потпаѓаат под временска надлежност (*ratione temporis*) на Судот. Според тоа не може да се каже дека домашните судови биле неактивни. Во секој случај, иако Судот не во позиција да го испитува квалитетот на домашните одлуки, истиот смета дека, повторното судење по предметот било резултат на грешките кои биле направени од пониските судови, ова повторување на постапката во една постапка земена како целина, може да укаже на сериозни недостатоци во правосудниот систем (види, *Pavlyulynets v. Ukraine*, no. 70767/01, § 51, 6 September 2005 and *Wierciszewska v. Poland*, no. 41431/98, § 46, 25 November 2003). Во овој контекст, Судот потсетува дека, одговорност на државите

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

договорнички е да го организираат својот правен систем на начин што ќе му гарантираат секому правото да добие конечна судска одлука во споровите кои се однесуваат на граѓанските права и обврски, во разумен рок (види, *Kostovska v. the Republic of Macedonia*, no. 44353/02, § 41, 15 June 2006). Членот 351 од Законот од 2005 година бил донесен по истек на 20 години откако Жалителот ја поднел својата жалба и овој Закон во конкретниот предмет сеуште, не ја докажал ефикасноста во неговиот случај.

50. Тој понатаму, ги прифаќа аргументите на Жалителот дека нема оддолжувања кои би му се препишале нему. Владата не прикажа соодветни докази дека тој не присуствувал на закажаните расправи. Во дополнение, самиот факт дека, странките во постапката целосно ги употребиле на правните лекови расположиви согласно домашните закони, не може да се смета за придонес кон должината на постапката (види, *Lickov v the Republic of Macedonia*, no. 38202/02, § 28, 28 September 2006 and *Arsov v. the Republic of Macedonia*, no. 44208/02, § 42, 19 October 2006).

51. Имајќи ги предвид горе наведените околности, Судот смета дека, должината на конкретната постапка била прекумерна и не ги исполнила критериумите на барањето за “судење во разумен рок“ согласно Членот 6 став 1 од Конвенцијата.

52. Според тоа, постои повреда на овие одредби од Конвенцијата.

2. Наводна повреда на правото на Жалителот за судење пред непристрасен суд

53. Судот веќе го разгледуваше ефектот на одлуките за повторно одлучување во контекст на должината на постапката (види, параграф 51, погоре). Од друга страна, утврди дека се неосновани наводите на Жалителот дека повторното судење било резултат на пристрасноста на судиите.

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

54. Следува дека овој навод од жалбата е очигледно неоснован и треба да биде отфрлен согласно со член 35 став 3 и 4 од Конвенцијата.

II. ПРИМЕНА НА ЧЛЕНОТ 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

57. Членот 41 од Конвенцијата предвидува:

“Ако Судот нашол дека има повреда на Конвенцијата или Протоколите, и ако внатрешното право на засегнатата Висока Договорна Страна дозволува само делумна отштета, Судот, доколку е потребно, ќе додели правична отштета на оштетената страна“.

A. ШТЕТА

55. Жалителот побарал 36.051 ЕВРА по однос материјална штета. Овој износ се однесувал на износот што тој го побарувал пред домашните судови вклучувајќи ја и законската затезна камата сметана од 1 Јануари 1984 година. Тој исто така барал 10.000 ЕВРА нематеријална отштета заради душевна болка.

56. Владата ги оспори на овие барања како неосновани спорејќи дека нема причинско последична врска помеѓу наводната повреда и бараната отштета.

57. Судот забележува дека, оспорената постапка е сеуште нерешена и неможе да шпекуира каков ќе биде нејзиниот исход. Тој понатаму смета дека, доказите кои биле доставени не го утврдуваат постоењето на причинска врска помеѓу повредата на Конвенцијата и бараната материјална штета. Заради тоа тој, го отфрла барањето на Жалителот во врска со тоа. Од друга страна, Судот смета дека, Жалителот морал да претрпи нематеријална штета. Владеејќи се на принципот на еднаквост, му доделува 4.400 ЕВРА надомест по тој основ.

В. Трошоци

58. Жалителот исто така бараше 2.150 ЕВРА како надомест за трошоци, меѓутоа без да прецизира дали тие се направени пред домашните судови или пред Судот. Тој истовремено не доставил ниту соодветен доказ за поткрепа на неговото барање, ниту за трошоците за наградата на неговиот законски застапник. Од друга страна, тој достави копија од повратницата за испраќање на неговото барање опишано понапред во став 21, и за неговите поднесоци доставувани до Судот.

59. Владата ги оспори овие барања.

60. Врз основа на судската пракса на Судот, Жалителот има право на надомест за трошоци, само доколку тие биле навистина сторени и неопходни и биле разумни по обем. (види, *Stoimenov v. the Republic of Macedonia*, no. 17995/02, § 56, 5 April 2007). Судот забележува дека, напорите на Жалителот да ја забрза постапката, опишани понапред во став 21, не биле правни средства кои можеле да ја спречат или исправат повредата, или пак би му овозможиле на Жалителот обесштетување (види, *Graberska*, исто така споменат предмет погоре, § 61 and *Atanasovic and Others v. Republic of Macedonia*, no. 13886/02, § 31, 22 December 2005). Поштенските трошоци направени за таа цел, според тоа не биле неопходни; заради тоа, го отфрла барањето по овој основ. Од друга страна, му доделува 40 ЕВРА за надомест за поштенски трошоци направени во постапката пред Судот. По остатокот од барањето, Судот забележува дека, Жалителот не доставил соодветни документи или други докази во поткрепа на неговите барања. Следствено на ова, не му доделува соодветен износ по тој основ.

ЃОЗЕВ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

С. Затезна камата

61. Судот смета за соодветно дека, затезната камата треба да се исплати според најниската каматна стапка за позајмени средства на Европската Централна Банка, на која треба да се додадат 3 %.

ОД ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ ЕДНОГЛАСНО

1. *Ја прогласува* жалбата за допуштена во делот на прекумерната должина на постапката, додека во останатиот дел за недопуштена;

2. *Смета* дека има повреда на членот 6 став 1 од Конвенцијата;

3. *Смета дека,*

(а) одговорната држава, треба да му плати на Жалителот во рок од 3 месеци од датумот на правосилноста на пресудата, во согласност со член 44 став 2 од Конвенцијата, 4.440 ЕВРА (четири илјади и четириесет евра), плус било каква такса која би била засметана за Жалителот, во поглед на нематеријална штета и трошоци во постапката, конвертирани во националната валута на одговорната држава, по курсната листа во моментот на исплатата;

(б) дека по истекот на наведените три месеци па се до исплатата, ќе се пресметува камата на горенаведените износи, по стапка еднаква на најниската стапка за позајмени средства на Европската Централна Банка, за периодот до исплатата плус 3%.

4. *Го одбива* остатокот од барањето на жалителот за правична отштета.

Изготвено на англиски и објавено на 19 Јуни 2008 година, согласно 77 став 2 и 3 од Деловникот за работа на Судот.

Claudia Westerdiek

Секретар

Peer Lorenzen

Претседател